

Paradisbakkene

Kongeveien kalles den – hele den gamle ferdselsåren mellom Christiania og Kongsberg. Den delen av Kongeveien som går forbi bygdetunet, bakkene ned fra Tranby mot Haskoll, har fått navnet Paradisbakkene.

Veiens historie starter med sølvfunnet i Øvre Sandsvær i 1623 der to barn fant noen skinnende steiner. Kongens stattholder fikk undersøkt sølvet, prøver ble tatt og kong Christian IV varslet. Sølvforekomstene viste seg å være drivverdige.

Vei måtte bygges for å transportere sølvet. Etter kongelig forordning på Akershus slott 2. mai 1624, ble veiarbeidene satt i gang. Den første strekningen ble til å begynne med bygd som ridevei til Vestfossen og derfra som kjørevei til Høkkund. Senere ble veien ført videre til Bragernes, gjennom Lier og fram til hovedstaden.

På den tiden fantes bare enkle gårdsveier og stier mellom gårdene og til handelssteder. Kongeveien ble landets første og eneste skikkelige kjørevei på sommeren. Først i siste del av 1700-tallet kom veibyggingen i gang for fullt her i landet.

Den gamle veien var i bruk til 1865. Da sto den nye hovedveien gjennom Lier ferdig fra Frydenlund til Tveten på Lierskogen. (Rv. 289 - Lierbakkene)

Bakke opp og bakke ned

De første kjøreveiene var bygd etter prinsippet ”bakke opp og bakke ned”. Det sies at veistikkingen ble utført ved at skriver, fut og lensmann stilte seg på hver sin haug. Mellom haugene trakk de en rett linje, ofte gjennom steile partier. Her la de veien.

En del av Kongeveien fikk navnet Paradisbakkene.

Grunnen skal være den fantastiske utsikten som åpen-

barte seg når man kom fra Tranby og veien stupte ned i Lierdalen.

”... kun faa Stæder forekommer hvor Naturen har saa samlet sine Herligheder til Sindets og Øinenes Forlystelse. Man slutter heraf, at disse Herligheder haver været anseet for et jordisk Paradis, hvorefter de ovenmeldte Bakker i ældre Tider skulde have faaet sit Navn.” Slik lovpriser Jens Essendrop den vakre utsikten i sin beskrivelse av Lier i 1761. Og mange billedkunstnere har også latt seg inspirere av utsikten.

De bratte Paradisbakkene skapte imidlertid problemer for hester og folk, i sær i vårløysinga. Dette fikk bla. presten Nicolai Wergeland erfare. Våren 1814 var han på reise fra Kristianssand til Eidsvoll, som utsending til riksforsamlingen. I bakkene måtte han gå av vogna. – ”Min reisekamerat ville slett ikke tro han var i paradiset der vi vadet i sølen”, skrev presten etter reisen.

Vandring langs Kongeveien

I dag kan du følge veien over lange strekninger.

Fra foten av Paradisbakkene kan du vandre helt opp til Tranby. Der brytes den gamle veilinjen av Kirkelinna, men du finner den igjen nederst i Joseph Kellers vei. Her har veien fått navnet Høgdabakkene.

Strekningen videre mot Lierskogen er rik på kulturminner: Marmorbruddene som kom i gang i 1744, Frederik Vs obelisk som et minnesmerke over kongens besøk i 1749 og Gjellebekk skanser fra den store nordiske krigen i 1716. Øst for Lierskogen Pukkverk, i tett løvskog, gjemmes sporene etter AS Tranby og Gjellebæk Kalkbrud (1917-1928) og Auvi kobbergruve (1751-1893).

Gi deg god tid på vandringen! God tur!

Milestein fra 1774 på Norsk Folkemuseum. Steinen sto opprinnelig her ved Paradisbakkene.

Billett fra diligensen som daglig gikk mellom Bragernes og Christiania tidlig på 1800-tallet.

Kobberstikk fra ca.1795 som viser utsikten fra Paradisbakkene.

